În jurul actualităţii

PLUVIOSE

Paris, 3 Iunie

Dela începutul lui Mai plouă aproape fără întrerupere. Potrivit ar fi, deci, să se clasese luna sub titlul de Pluviose. Cuvântul aparţine terminologiei revoluţionare. Căci Marea Revoluţie, spre a evidenţia sfârşitul vechiului regim, a creiat un nou calendar, modificând însă şi ordinea timpului. Reforma, care s'a aplicat o bucată de vreme, cuprindea inovaţii, ce par absurde ori ridicole, ca numerotarea zilelor şi înlocuirea sfinţilor din calendar cu animale, legume ori unelte agricole. Ideea ,însă de a se da lunilor nume în raport cu fenomenele meteorologice dominante sau cu principalele acţiuni pe care le comandă anotimpurile, a fost o inovaţie fericită, fiindcă termenii inventaţi în'tr'acest scop, spre exemplu: Thermidor, pentru luna lui Cuptor sau Germinal. pentru a semănăturilor, aveau meritul de a fi nu numai sonori, dar foarte evocatori, deşteptând imagini. De altminteri, autorul nomenclaturii era un poet, a cărui memorie o perpetuiază plăcut cântecul ce scandează hora copiilor, devenit tocmai cântecul actualităţii:

Il pleut, il pleut, bergère...

Tabloul bucolic, pe care-l sugerează cântecul, s'a completat aevea zilele trecute printr'un alt spectacol pastoral: un cioban, fără să-i pese de ploaie, se plimba cu turma-i de capre, pe bulevardele capitalei. Evenimentul a făcut sgomot, din cauza poliţiei, care a dus întregul convoi la secţie, pentru infracţie la codul circulaţiei. Până acum, numai cortegiile nupţiale erau conduse la comisariat, şi încă de către vodevilişti. Ceea ce-i regretabil e că progresele maşinismului şi exigenţele vieţii moderne obligă treptat Parisul să renunţe la pitorescul pe care i l-ar putea împrumuta natura şi existenţa primitivă. Totuş, datorită locomoţiunii automobile şi surmenajului urban, care au desvoltat pasiunea turismului şi pus la preţ gastronomia regională, fizionomia oraşului s'a îmbogăţit aproape la fiece colţ de stradă cu imitaţiuni cochete ale construcţiilor şi ornamentaţiilor rustice. Moda contemporană a restaurantelor scumpe în stilul hanurilor şi gospodăriilor ţărăneşti reeditează, în fond, moda fermelor şi eglogelor practicată de Maria-Antoaneta şi de societatea aristocratică a epocei pre-revoluţionare. Eroii revoluţiei au cultivat, de altfel, şi ei sentimente idilice şi visuri graţioase, în bizar contrast cu actele brutale şi sângeroase, ce săvârşiau. O figură tipică e reformatorul calendarului, Fabre d'Eglantine. În dragostea-i pentru poezie şi natură, acest legislator veros şi intrigant, care l-a precedat la eşafod pe patronul şi prietenul său Danton, şi-a adăogat numelui patronimic un nume de floare, ca să-l identifice în mod agreabil, ca pe Narcis şi Iacint, florile în care după legendă i-au metamorfozat zeii antici. Fireşte, poetul revoluţionar a consacrat, prin remanierea calendarului, o lună florilor şi alta fructelor, care încheia anul, căci anul republican începea toamna, când s'a înfiinţat prima republică. De aceea lunei Mai, care e a cincea a calendarului Gregorian, îi corespunde numericeşte exact luna dedicată ploilor, ce cădea pe la finele iernei. Coincidenţa se justifică acum în chip pozitiv. Deplasările atmosferice ne-au mutat pe harta timpului din regiunile cu „beau-fixe" ale primăverei, în ţinuturile nesigure ale intemperiilor. Tristeţea aventurei se poate măsura la expoziţia de horticultură, ce s'a deschis ca'n toţi anii. În ceilalţi ani, soarele îi dedea spectacolului cuvenita strălucire de apoteoză, pe când azi grădinile provizor instalate cu atâta artă pe-o margine a Senei, par un convenţional decor de teatru, uitat sub ploaia neîntreruptă şi friguroasă.

Asemenea ploaie nu sabotează, totuş, pentru întâia oară, sărbătoarea florilor şi sezonul cireşilor, ceeace constitue, în definitiv, o consolare, ca şi lecturile. În scrisorile doamnei de Sevigne către fiica sa, frumoasa marchiză se plângea în mai multe rânduri de potopul ce nu conteniia de săptămâni, silind-o să şeadă îmbrobodită la gura sobei în toiul lui Iunie. Există şi alte plângeri, cu toate că mai puţin illustre, care conchideau la fel, că'n Franţa s'a schimbat clima, dispărând anotimpurile bine definite. Prin urmare, contemporanii noştri, cari proclamă aceeaş gravă sentinţă în inevitabilele lamentaţii cotidiane, n'au făcut nici o descoperire meteorologică. E drept că la rândul lor, savanţii declară, după exemplul Psalmistului, că şi din punct de vedere meteorologic nimic nu-i nou sub soare. Evident, clima n'a rămas dela facerea lumii imuabilă ,ca tablele legii: perioadele glaciare, prin care a trecut pământul, de când e locuit, atestă contrariul. Decât, schimbările se efectuiază extrem de lent; ele-s multi-milenare. Din timpul lui Homer şi până azi, măsliul şi viţa de vie, de pildă, conservă aceleaşi zone de cultură, deşi o simplă modificare de câteva grade a temperaturei ar fi fost suficient să provoace deplasarea, precum observă d. Boutaric. Un meteorologist american, d. Marvin se crede astfel autorizat să precizeze, pe baza documentelor istorice pe care le-a cules, că de şase mii de ani clima n'a suferit transformări sistematice ori permanente. Ceeace se poate afirma cu certitudine, cum face învăţatul parizian, d. Sanson, e că factorii meteorologici ai Franţei prezintă în zilele noastre tot atâtea iregularităţi câte s'au constatat de un secol, deoarece abia de un secol savanţii posedă mijloace sigure ca să înregistreze şi să compare variaţiile atmosferii şi temperaturii. Aceste variaţiuni se ştie încă din antichitate că influenţează destinele omeneşti, dovadă e, bunăoară, faimosul tratat ce le-a consacrat Hipocrat. Cunoaşterea lor, însă, precisă, graţie perfecţionării aparatelor şi metodelor de studiere, a ajutat de curând desvoltarea unei noui ramuri a medicinei, special însărcinată să determine mecanismul acţiunilor morbide pe care le exercită asupra organismelor noastre fenomenele ce se petrec în atmosfera terestră, ori care provin din spaţiurile cosmice. Meteoro-patologia, cum se intitulează noua ştiinţă, explică prin fluctuaţiile higrometrice ale aerului şi prin scăderile termice neaşteptate producerea multor depresiuni fiziologice şi crize nervoase, agravarea anumitor afecţiuni şi înmulţirea morţilor subite, ce tocmai s'au relevat în ultimul timp. Din fericire, turburările organice, provocate de funestele perturbaţii atmosferice, sunt singurele dezordine, prin care s'a ilustrat de data asta luna Mai.

Căci luna florilor, care a inspirat atâtea cântece şi tradiţii populare delicioase, a înscris deopotrivă în cartea veacurilor nenumărate evenimente sombre şi scene teribile, pe care actualitatea se însărcinează să ni le rememoreze. Astfel, cortegiile istorice în onoarea Janei d'Arc, care au defilat Duminica trecută la Compiègne, ne amintesc că acolo a căzut acum exact cinci secole în mâinile duşmanilor Fecioara Liberatoare, ce avea să fie arsă pe rug la Rouen, un an mai târziu, în chiar ultima zi a aceleaş luni. Sau, oficiul divin care s'a celebrat deunăzi, în Domul Invalizilor ne-a adus aminte că Napoleon Bonaparte, s'a săvârşit din viaţă în cursul lui Mai, când a murit de asemeni Ludovic al XV, ca Voltaire şi Victor Hugo, când a fost asasinat Enric al IV şi condamnaţi la peire Girondinii. Ori, procesiunile recente la „Zidul Federaţilor", prin care s'a comemorat pentru a 59 oară, conform tradiţiei revoluţionare, înfrângerea Comunei, ne invită să evocăm celelalte „săptămâni sângeroase" ce au îndoliat dealungul veacurilor luna închinată de antichitate Zeiţei Flora şi de biserica creştină Sfintei Fecioare Maria. În Mai s'a răsculat de sărăcie lucie mult răbdătorul Jacques Bonhomme, adică ţărănimea, împotriva nobililor asupritori. În Mai s'au desfăşurat „revoltele pentru pâine" ,în strigăte perfide contra înţeleptelor ordonanţe ale lui Turgot. In Mai, Ludovic al XVI, spre a salva regalitatea, şi-a trimis oştile să împresoare Parlamentul. In sfârşit, în Mai şi-a fixat clasa muncitoare data manifestaţiilor, care s'au transformat uneori în adevărate şi chiar tragice mişcări insurecţionale. Această reputaţie incendiară a lunii mult cântate de poeţi şi scumpă îndrăgostiţilor s'a stins în prezent. Ultima tentativă de grevă a postaşilor, nici n'a încercat măcar să-l servească de combustibil. Amatorii de privelişti revoluţionare pot găsi, totuş, amplă satisfacţie, dacă vor trece însă pragul fostului palat al prinţului de Sagan, unde s'a organizat cu atâta spirit de à-propos „retrospectiva" Louis Boilly, inaugurată alaltăeri de preşedintele republicii. Intr'o bogată serie de scene şi portrete, ce reunite pentru întâia oară par'că reconstitue o vastă frescă sfărîmată, contemporanul Marei Revoluţii a stabilizât, cu eleganţa maeştrilor clasici şi cu ironia criticilor moderni, spectacolul parizian al agitaţiilor şi convulsiunilor care au căutat să dea Franţei şi să comunice universului o nouă figură. Alte expoziţii retrospective, Corot şi Dagnan-Bouveret, împreună cu salonul oficial, fac ca „Timpul cireşilor", pe care autorul „Internaţionalei", faimosul bard revoluţionar Eugène Pottier, parafrazând vechea romanţă a sentimentalului Clément, l-a botezat cu intenţionat calambur „Timpul crizelor", să rămână tradiţionalul sezon al pictorilor, devenind pe deasupra, bineînţeles, epoca de aur a umbrelelor.

Umbrelele au ajuns ,într'adevăr, articole de prima necesitate. N'ar fi exclus ca negustorii de umbrele, cari nu se pot plânge ca ceilalţi comercianţi de criza afacerilor, să se îmbogăţească chiar. In orice caz, o ţărancă din Auvergne, venită la Paris în pantofi de lemn acum aproape un secol, a câştigat repede milioane graţie comerţului cu umbrele. Una-i din fete, măritată cu un bancher, a reuşit nu numai să atragă în saloanele, ce-a deschis, societatea cea mai aleasă a capitalei, dar şi să-şi facă ginere pe însuşi „Domnul Thiers", care avea să devină cel dintâi preşedinte al celei de a treia republici. De altminteri, umbrelele au jucat un rol important în istoria politică a Franţei. Regele Carol al X, care a întreprins cucerirea Algeriei, al cărei centenar se sărbătoreşte azi, nu eşia niciodată fără umbrelă, iar succesorul său, Ludovic Filip, imitându-l, şi-a atras porecla de „Regele umbrelă". Umbrela i-a adus burghezului suveran, pe care studiul de curând apărut al d-lui Lucas-Dubreton îl pune în completă lumină, un serviciu la care nici nu se gândia: în momentul fugii din Paris, observând că-şi uitase în palat indispensabilul accesoriu vestimentar, scobori iute din trăsură să şi-l caute, ceeace-l scăpă de furia revoluţionarilor, cari tocmai se apropiau. Sub „Regele umbrelă" nu-i de loc surprinzător că şi soldaţii se echipau la fel: când ploua, şi era de sentinelă, un guard naţional obişnuia să-şi prindă în vârful puştei o umbreluţă tricoloră, ce se păstrează la Carnavalet. Interesant ar fi să se păstreze, pe lângă rarele exemplare istorice, diferitele forme tipice, înfiinţându-se chiar, precum reclamă d. Montorgueil, un muzeu aparte al umbrelelor, fiindcă ele ar putea să reveleze evoluţia modei, moravurilor şi mentalităţii.

Mentalitatea actuală, de a privi drept în faţă viaţa, moravurile sportive şi moda naturistă, care recomandă liberarea de orice constrângeri fizice sau morale ,au contribuit, în fond, după un subtil psicholog, d. Robert Kemp, să discrediteze umbrelele, convertind teama de apă în indiferenţă la ploaie, dacă nu în voluptate hidroterapică. Fapt e că o imensă mulţime, adunată în ziua Inălţării în parcul din Antony, a stat voioasă, cu toate că cerul o uda abundent, să asculte cuvântările leaderilor monarhişti ore întregi până la sfârşitul meetingului, ce a stârnit neînchipuită senzaţie prin ineditul spectacolului.

Spectacolul ploaiei s'a banalizat, la drept vorbind. Ceeace îngrijeşte e că, deşi Pluviose şi-a epuizat numărul regiementar de zile, luna Iunie, după exemplul lui Mai, pare dispusă să fie clasată sub acelaş titlu. Cu alte cuvinte, nu ştim, vai! când o să se oprească ploaia...

POMPILIU PALTĂNEA

Criza ministerială în Spania

Paris, 8. (Telegr. part.). —După ştiri sosite din Madrid, a izbucnit o nouă criză ministerială în Spania.

Regele Alfonso a plecat brusc din Barcelona spre Madrid.

—oxo—

Dizolvarea parlamentului norvegian

Oslo, 8. (Telegr. part.). —Parlamentul norvegian a fost dizolvat.

Alegerile noui au fost fixate pentru luna Octombrie.

—x□x—

Monopolul chibriturilor în Turcia

Londra, 8 (Telegr. part.) — Ministerul de finanţe turc a încheiat o convenţie cu reprezentanţii societăţii americano-suedeze de chibrituri, prin care aceasta primeşte monopolul chibriturilor pe 26 ani.

In schimb, societatea s'a obligat, să acorde Turciei, un împrumut de 10 milioane dolari.

—x□x—

Alt raid transoceanic

Londra, 8 (Rador). — Din Dublin se anunţă că aviatorul australian Kingsufordsmith, care a trecut Pacificul pe bordul avionului său, „Southerneross", intenţionează să facă un nou sbor transoceanic, fără escală, dacă condiţiunile atmosferice vor fi favorabile. Avionul este prevăzut cu un post de T. F. F.

Alte ciocniri în India

Londra, 8 (telegr. part.). — Din India se anunţă alte ciocniri între indieni şi poliţie.

In Bengalia de vest, în satul Midnapore, numărul morţilor şi al răniţilor, în urma unei ciocniri cu poliţia, ar fi extrem de mare.

La graniţă, lângă Peşhavar, avioane militare engleze au atacat triburile băştinaşe.

Asupra lor au fost aruncate mai mult de 5.000 bombe.

Deasemenea, avioane engleze au bombardat triburile din provinciile din nord-vest. La acest bombardament a participat şi artileria engleză.

Situaţia grea financiară a oraşelor din Ardeal

— Regimul provizoriu al comisiilor interimare.— Deficite de peste un miliard lei.— Abandonarea intereselor naţionale —

Cluj, 8 Iunie

Am subliniat în mai multe rânduri consecinţele regretabile ale actualei legi administrative, mulţumită căreia o complectă zăpăceală a intervenit în funcţionarea diferitelor servicii publice. Infiinţarea aşa numitelor directorate ministeriale în cele şapte provincii ale ţării, n'a avut numai darul de a reînvia fără nicăun rost amintirea rău—sfătuitoare a unor hotare dărâmate, dar, prin insuficienta lor organizare, — nici astăzi nu li s'au fixat în mod definitiv atribuţiile,— au determinat pretutindeni o scădere vizibilă şi primejdioasă a autorităţii statului. La această stare haotică se adaugă toate neplăcerile provizoratului.

Intr'adevăr, deşi noua reformă administrativă a intrat în vigoare încă dela 1 Ianuarie 1930, deşi alegerile comunale şi judeţene s'au făcut de-acum două luni, totuş, întreaga administraţie a României, şi în special aceea a provinciilor alipite, se împiedică la fiecare pas, necunoscându-şi limpede normele de conducere şi neştiind pe ce temeiuri legale.

Pretutindeni, aproape în toate oraşele din Ardeal şi Banat, domneşte aceeaş incertitudine şi aceeaş absenţă penibilă a simţământului de răspundere. Nicăeri nu s'au constituit încă, nici până acum, consiliile municipale alese; — în unele locuri, ca la Oradea, fiindcă alegerile au fost anulate, în altele, ca la Cluj, findcă s'au depus contestaţii, iar în unele părţi, ca la Sighişoara, fiindcă înţelegerea electorală a fostului guvern Maniu cu minorităţile nu se poate preface într'o colaborare acceptabilă din punctul de vedere al revendicărilor româneşti. Gospodărite, deci, prin grija exclusivă a comisiilor interimare, unde atâţi nechemaţi au ajuns să aibă cuvânt hotărâtor, oraşele din Ardeal şi Banat sunt astăzi, în majoritatea lor, pe pragul unui îndoit faliment: şi financiar, şi naţional.

Numai realitatea faptelor ne sileşte să facem această constatare. Comisiile interimare sufăr astăzi, deopotrivă, de două cusururi organice, de pe urma cărora se resimt şi nevoile cetăţenilor şi interesele statului. Pe de-o parte, ele sunt alcătuite, potrivit obiceiului pământului, din clienţii ciuburilor politice ale partidului dela putere, iar pe dealtă parte, conform legii administrative şi modificărilor ce i s'au adus de curând, se bucură de o prea mare libertate în mişcări, fără frâna necesară a unui control permanent, mereu treaz şi totdeauna binevenit. Din această largă latitudine de a dispune, dublată de o lipsă complectă a responsabilităţii pentru actele săvârşite, au izvorât o serie întreagă de nenorociri, unele trecătoare şi uşor de reparat, altele mai grave, ale căror urme nu se vor şterge atât de lesne, căci angajează averea comunală pentru un lung şir de ani.

Graţie acestui regim al provizoratului, în decursul căruia s'au rupt legăturile normale ale erarhiei administrative, situaţia bugetară a oraşelor din Arad şi Banat a ajuns la doi paşi de dezastru. Deficitul total al gospodăriilor comunale din aceste două provincii se cifrează la peste 1 miliard lei. Prin ce mijloace se vor acoperi aceste goluri enorme? Prin noui impozite aruncate în spinarea locuitorilor? Prin împrumuturi desnădăjduite, pentru obţinerea cărora va fi indispensabil să se gajeze bunurile comunei sau să se concesioneze serviciile sale publice? Nu vedem cum se va ajunge la acest rezultat, mai ales că o mare parte din aceste servicii publice, cari aduceau până acum venituri însemnate în bugetul oraşelor, — în locul celdintâi uzinele electrice, — au şi fost concesionate, fără ca prin aceasta să intervină o ameliorare de natură financiară.

Insfârşit, mai trebuie să adăugăm că din punct de vedere al intereselor româneşti, provizoratul care durează de aproape un an,— de când vechile consilii comunale au fost disolvate, — nu numai că nu s'a realizat niciun progres al ideii naţionale în oraşele din Ardeal şi Banat, dar ne găsim înaintea unei hotărâte ofensive minoritare, pe care acauala lege administrativă, cât şi măsurile luate prin interpretarea ei, a favorizat-o pe toată linia. E destul să amintim, de pildă, că în spinarea oraşelor noastre şi aşa destul de greu încercate, s'a aruncat acum nu demult sarcina ciudată de a procura fondurile necesare pentru plata foştilor funcţionari maghiari, cari, cu toate că au refuzat să depună jurământul către noua lor patrie, vor primi pensii pe tot timpul cât au stat în pasivitate. Numai oraşul Târgu-Mureş a fost invitat să înscrie în bugetul său, spre acest scop, suma de 4 milioane jumătate.

Evident, că această stare de lucruri trebuie să înceteze. Provizoratul de astăzi se va încheia. Controlul organelor administrative centrale va reintra în drepturile sale. Dar tot mai rămâne întrebarea: prin ce mijloace se va restabili echilibrul financiar, atât de grav compromis, al oarşelor care-au luat asupra lor, fără să vrea, atâtea obligaţii împovărătoare?

A. H.

—x□x—

Jurământul trupelor

Duminică la ora 6 d. a., toate trupele din garnizoana Bucureşti au depus legiuitul jurământ de credinţă, M. S. Regelui Carol al II-lea.

*

Duminică la ora 5 d. a., ofiţerii reangajaţi şi personalul civil din ministerul armatei au depus jurământ de credinţă M. S. Regelui Carol al II-lea.

Cei cari au lipsit vor depune jurământul azi şi mâine, la ora 11 şi jumătate dim.

*

De asemenea au depus jurământ şi toate trupele din ţară.

—x□x—

Unde se duc multimilionarii americani ca să se distreze

Desigur că se duc la Palm-Beach, Miami sau cu iachtul undeva pe Ocean. Mulţi dintre ei menţin un itinerar aproape tradiţional: spre bătrâna Europă. Din New-York prin inevitabilul Paris la Karlsbad. Aceştia sunt proeminenţi, cari şi-au luat munca în serios, dar şi sănătatea, căci aceasta înseamnă posibilitatea de a munci. Pe aceele, unde se plimbau odinioară regii, întâlnim azi pe nouii regi ai dolarului.

In urma acestor vizite, băile Karlsbad şi-au însuşit ceva din spiritul american... în sensul cel mai favorabil. Moladitatea de a soluţiona o chestiune technică într'un stil mare a găsit aci aplicare pe terenul medical: construcţii de sanatorii fără a ţine seamă de cheltueli, amenajare ştiinţifică desăvârşită, tot ce este mai perfect şi mai modern ca instalaţii şi tot ce este mai confortabil ca locuinţă. Se ştie ce înţeleg americanii prin aceasta! Vorbind despre toate acestea, trebue să menţionăm clinicele d-lui dr. I. Müller, unde publicul american este ca şi abonat, astfel că ele au fost amenajate în conformitate cu spiritul american. Se naşte însă întrebarea, de ce americanii nu caută să fie independenţi şi pe acest teren? Cu bani poţi avea orice! Europa, sărmana Europă, mai are ceva deosebit: individualităţi şi artişti, ceeace este foarte important pentru tratamentul special al urechilor şi nasului. Afară de aceasta ar fi şi greu să se exporteze în bloc isvorul din Karlsbad, cu al cărui ajutor s'au obţinut mari succese terapeutice pe terenul surzeniei. Astfel ne-a fost dat să vedem înfiinţarea unei instituţiuni ca sanatoriul Müller, după gustul şi formatul american, care este oarecum fără pereche. Este foarte interesant faptul că e în contradicţie cu mentalitatea americană, ca cineva să se gândească numai la propria sa însănătoşire. Se cunoaşte pasiunea multimilionarilor americani de a dona sume fabuloase pentru ştiinţă, care să folosească tuturor. Astfel vedem şi aci case pentru adăpostirea celor din clasele mijlocii, case cari totuşi pot satisface chiar şi pretenţiuni mai mari.

Dacă zicem „clase mijlocii", aceasta se referă mai mult sau mai puţin la toţi europenii, până ce.... până ce vom reuşi să fim adoptaţi de un multimilionar, în timpul şederei noastre la Karlsbad. 1

Impresionanta dramă din Prund

—Un ţăran se sinucide, impreună cu patru copii—

Oradea, 8 Iunie

O tragedie mişcătoare s'a întâmplat în comuna Prund (Bihor).

Săteanul Mihai Manea rămăsese văduv cu patru copii, din cari cel mai mare avea abia 9 ani, iar cel mai mic 4 ani. Locul mamei, îl ţinu câtva timp bunica copiilor dinspre tată. Dar şi bătrâna muri pe la începutul primăverii, iar copiii fără mână de femee în casă trăiau într'o nespusă mizerie la care se adăoga şi lipsa hranei de toate zilele, pe care Manea nu putea cu nici un chip s'o încropească din cauză că nu avea nici lucru.

Cu desăvârşire abătut şi îngrozit de spectrul foamei, în mintea lui Manea încolţi gândul morţii.

Mijlocul îi apăru, când văzu pe o vecină a lui fierbând săpun în curte. Se duse la ea şi-i fură sticla de sodă.

Manea se duse acasă şi dădu să bea la toţi copiii, iar restul îl opri pentru el.

Când femeia observă lipsa sticlei, a înţeles cine i-a luat-o, şi trecând pârleazul, pătrunse în casa lui Manea. Acolo o privelişte îngrozitoare o ţintui în pragul uşii. Mihaiu Manea, cu cei patru copii strânşi la piept nu erau decât 4 cadavre.

Sărmanul Mihai Manea, cu cei patru prunci ai lui, — victime şi ei ale crizei ce bântue satele noastre prin lipsa de lucru, a fost înmormântat de consăteni.

Pensiunile militare

— Nedreptăţirea ofiţerilor superiori şi generali pensionari —

Grupul de generali pensionari ne trimite o nouă întâmpinare din care extragem următoarele:

Noi regretăm că am fost puşi în situaţia tristă de a cerşi drepturile noastre pe această cale. Vinovaţi nu suntem noi, ci autorităţile legal constituite, care, chemate după lege să soluţioneze chestiunea pensiunilor militare, nu au căutat calea cea bună pentru rezolvirea acestei chestiuni. Toate intervenţiile făcute pe alte căi au rămas fără răspuns.

Răspunsul d-lui ministru al finanţelor în parlament nu ne satisface, mai ales că nu vizează câtuşi de puţin pensiunile ofiţerilor generali şi superiori.

La toate uşile, pe la care au bătut ofiţerii superiori şi generalii pensionari, ceând să se rezolve odată chestiunea pensionarilor, s'au izbit de răspunsul tipic, „nu sunt bani".

Ofiţerii superiori şi generalii pensionari au convingerea că nu-şi dă nimeni osteneala să studieze cererile lor, pentru că, dacă s'ar găsi cineva, care să vadă cu bunăvoinţă acele cereri, ele n'ar putea rămâne fără răspuns favorabil.

Dacă s'ar răsfoi în treacăt bugetul statului, s'ar vedea că la diverse capitole şi articole, se găsesc pe la toate ministerele sume alocate pentru cheltueli, ce constitue o risipă a banului public, ele fiind destinate plăţii diverselor misiuni şi comisiuni, cari în vremea aceasta de sărăcie, n'au nici un rost. Totalul sumelor ce se cheltuesc fără rost se urcă la sute de milioane şi poate chiar la mai mult de un miliard.

Suma necesară pentru sporul pensiunilor ofiţerilor superiori şi generali este de circa 35 milioane, adică raportate la bugetul statului, care este de circa 37 miliarde, reprezintă mai puţin decât unu la mie din totalul bugetului.

Dacă ofiţerii generali şi superiori pensionari s'ar bucura de cea mai mică solicitudine din partea celor chemaţi să le vină în ajutor, scoţându-i din starea de mizerie în care sunt astăzi, desigur că s'ar găsi şi pentru ei, cele 35 milioane, cum s'au găsit cele 260 milioane, pentru o nouă categorie de pensionari, creiată prin lege specială şi care, după toate considerentele de înalt ordin moral şi naţional, puteau fi consideraţi în urma ofiţerilor generali şi superiori pensionari.

Ofiţerii generali şi superiori pensionari nu pot concepe vitregia autorităţilor legale, pentru ei şi o afecţiune inexplicabilă, pentru noii pensionari, creiaţi prin lege specială, cu drepturi la care ei singuri renunţase, nevoind a recunoaşte autoritatea noastră ca stat şi refuzând a depune jurământul legiuit.

Dacă s'ar vedea de cineva cu bunăvoinţă, chestiunea dureroasă a ofiţerilor generali şi superiori, cari primesc pensie de mizerie, s'ar cerceta de cei în drept bugetul statului şi bugetul Casei de pensiuni şi s'ar descoperi că ei sunt cei mai nedreptăţiţi pensionari.

In adevăr, până la 1 Ianuarie 1930, ministerul armatei vărsa la Casa pensiunilor suma de circa 78 milioane pe an, reţinerile de zece la sută, asupra soldelor de bază ale ofiţerilor activi.

Dela 1 Ianuarie 1930, pe baza faimoasei legi, care făgăduieşte pensiuni onorabile foştilor ostaşi, astăzi ministerul armatei varsă Casei pensiunilor, suma de circa 280 milioane, reţineri de 10 la sută, asupra soldelor întregi ale ofiţerilor.

Afară de această sumă, ministerul armatei e obligat să verse la Casa pensiunilor toate sumele realizate ca economii, în cursul anului, la articolul 1 bugetar, adecă la personal.

Aceste economii se urcă şi ele la circa 20-30 milioane pe an.

Având în vedere că ofiţerii activi contribue cu zece la sută din soldele lor, la casa pensiunilor, ofiţerii generali şi superiori pensionari se întreabă cu nedumerire, unde se duce plusul de 200 milioane şi mai bine?

De ce nu se ia din acest plus suma de 35 milioane, necesară a se spori pensiile, în raport cu soldele ce au primit în ultimii ani de serviciu?

De ce nu se tae din bugete cheltuelile inutile şi să se realizeze economii, din care să se facă îmbunătăţiri, acolo unde suferinţa a ajuns la capătul răbdării?

De ce nu încetează comisiunile şi misiunile, cari risipesc banul public fără rost, iar oamenii care încasează misiuni, ajung milionari în câteva săptămâni?

Ofiţerii generali şi superiori pensionari fac apel la Inalta Regenţă şi la toate autorităţile legal constituite şi chemate a soluţiona problema pensiunilor militare în general, să rezolve această chestiune, cu un ceas mai de vreme, spre a nu se duce prea departe, nedreptatea ce se face astăzi.

UN GRUP DE GENERALI PENSIONARI

—o—

Lăcuste in judeţul Târnava-Mică

Diciosânmartin, 8 Iunie

Imediat după apariţia lăcustelor pe hotarul comunelor Jidveiu, Bâlcaciu şi Sânmiclăuşi din judeţul nostru, am mers la faţa locului, constatând următoarele:

Lăcustele, aduse de furtuna care a bântuit această regiune, sunt la început mai mici, de culoare verde şi cenuşie, crescând din zi în zi, cu aripi rudimentare, pe cari frecându-le produc sunete ascuţite. Ele nu pot sbura, ci sar dela un loc la altul. Stau ascunse între ierburi, pe cari oamenii sunt obligaţi ale cosi, şi imediat ies cu miile la suprafaţă.

MASURILE DE COMBATERE

După cum am comunicat, s'au luat măsuri pentru stârpirea lor, prin facerea de şanţuri.

Populaţia satelor amintite stă de pază cu rândul, şi omoară cu cazmale mii de lăcuste în fiecare zi.

Luându-se la timp măsurile de combatere, numărul lor a scăzut simţitor, şi se speră că în câteva zile vor fi distruse complet şi pericolul înlăturat.

Lipiţi pe corespondenţă şi imprimate, insigna antituberculoză.

Amintiţi tuturor pericolul tuberculozei şi nevoia de a contribui la combaterea ei.

LAMELE GILLETTE

taie firele de păr, nu le smulg din rădăcină!

Gillette

Radical în mod definitiv şi fără durere, vindecă BLENORAGIA cu complicaţii vechi la bărbat şi femeie prin *Electricitate*.

Cele mai noui tratamente electrice. Vindecarea este *sigură* şi se confirmă prin laborator. Complicaţiile la prostată, ovare, băşică, orchite, cedează foarte repede.

SIFILIS — GENITO — URINARE — BOLI DE FEMEI

Diathermie — Electroterapie — Raze ultraviolete şi infra-roşii. Vibraţiuni de înaltă frecvenţă. Electricitate medicală. Instalaţie specială pentru Tratamentul *radical* şi prescurtat al *impotenţei*, sciaticei, *hemoroizilor*, spermathoreei, etc.

Cabinetul Medical CENTRAL

Telef. 14 | 34 — Telef. 14 | 34

128 — Calea Griviţei — 128

Intre Piaţa Matache şi cinema Marconi

Funcţionează toată ziua dela 8 dim. — 9 seara. 442

Dr. I. MIHALOVICI

SPECIALIST GENITO-URINARE, SIFILIS, BOLI DE FEMEI

S'a mutat din Pasajul Imobiliara în Calea Victoriei 100

Casa Societ. de asig. „Generala", Consultaţii 8—7 ore speciale prin Telefon 234/82

DIFORMITĂŢI

COCOASE, PICIOARE STRAMBE. TUBERCULOZA OSOASA tratează DR. Z. GOLDEMBERG B-dul Mărăşeşti, 93 Consult. 2—4 p. m. Telefon 304/5 122

MOBILE BUNE EFTINE

CONDIŢIUNI FAVORABILE NUMAI LA

Székely & Réti S. A.

Fabrică de mobile ardeleană

TÂRGUL MUREŞ

FILIALE: BRAŞOV — SIBIU

GREFA TRIB. OLT S. II-a

EXTRACT

No. 15205. 1930. Iunie 6.

La 22 Mai 1929, Ilie Ion Tudor Nicolae, plugar, din satul Negreni, jud. Olt, a întentat actiune de divorţ, cu act de sărăcie, contra soţiei sale Ioana Ilie I. T. Nicolae, născută Constantin M. Nicolae, muncitoare, din acelaşi sat, pentru cauze determinate.

Din căsătoria părţilor au rezultat doi copii: Domnica de şase ani şi Elena de doi ani.

Soţia pârâtă posedă ca avere:

Un loc de casă de circa 1/8 ha şi 1 1/2 pământ arabil, situate în Negreni-Olt.

Prezentul extract se va publica în ziarul „Universul", conform art. 255 c. civ.

Grefier. *Ion R. Matei.* 1

HOTEL RICHELIEU

20, Rue Molière Paris I aproape de Avenue de l'Opera şi Palais Royal

CAMERE DE LA 25 FRANCI sau cu bae de la 65 franci